

Vec C-377/07

Finanzamt Speyer/Germersheim

proti

STEKO Industriemontage GmbH

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný

Bundesfinanzhof)

„Daž z príjmov právnických osôb – Prechodné ustanovenia – Odpočet poklesu hodnoty podielov v spoločnostiach nerezidentoch“

Abstrakt rozsudku

Voľný pohyb kapitálu – Obmedzenia – Dažová právna úprava – Daž z príjmov právnických osôb (článok 56 ES)

Za takých okolností, keď kapitálová spoločnosť rezident vlastní v inej kapitálovej spoločnosti podiel menší ako 10 % a utrpí zníženie ziskov spôsobené čiastočným odpisom jej podielu v tejto inej kapitálovej spoločnosti, sa má článok 56 ES vykladať tak, že bráni tomu, aby zákaz odpisu zníženia zisku spojeného s takýmto podielom nadobudol účinnosť skôr pri podiele v spoločnosti nerezidentovi ako pri podiele v spoločnosti rezidentovi.

Takéto rozdielne zaobchádzanie v závislosti od miesta investovania kapitálu totiž môže odradiť akcionára od investovania jeho kapitálu do spoločnosti usadenej v inom členskom štáte a môže mať tiež obmedzujúci účinok voči spoločnostiam usadeným v iných členských štátoch, keďže vo vzťahu k nim vytvorilo prekážku nadobudania kapitálu v dotknutom členskom štáte. Okrem toho vedomosť o tom, že možnosť znížiť výšku zdaniteľného zisku čiastočným odpisom sa skončí skôr pri podiele v spoločnosti nerezidentovi ako pri podiele v spoločnosti rezidentovi, môže odradiť dotknutú spoločnosť od toho, aby si ponechala podiely v spoločnosti nerezidentovi, a nabáda ju k tomu, aby sa ich zbavila rýchlejšie, ako by to urobila pri podieloch v spoločnostiach rezidentoch. V tejto súvislosti nie je dôležité, že rozdielne zaobchádzanie existovalo len obmedzený čas, pretože táto okolnosť sama osebe nebráni tomu, aby rozdielne zaobchádzanie vyvolalo závažné účinky, a teda tomu, aby došlo k skutočnému obmedzeniu voľného pohybu kapitálu.

Čo sa týka možnosti spoločnosti rezidenta odpísať zo svojich zdaniteľných príjmov zníženia zisku spojené s čiastočným odpisom hodnoty jej podielov podľa toho, či ide o podiely v spoločnosti rezidentovi, alebo o podiely v spoločnosti nerezidentovi, rozdiel v zaobchádzaní nespôčíva na objektívnom rozdieli v situáciách.

Takýto rozdiel v zaobchádzaní nie je odôvodnený mierou voľnej úvahy, ktorou členské štáty disponujú pri zavádzaní prechodného režimu s cieľom zaviesť zlučiteľnosť vnútroštátneho systému dane z príjmov právnických osôb s právom Spoločenstva a odstrániť prípadnú diskrimináciu. Táto voľná úvaha je totiž stále obmedzená dodržiavaním základných slobôd a najmä dodržiavaním voľného pohybu kapitálu. Hoci je možné mať pochopenie pre prechodný režim, vzhľadom na legitímnu snahu zabezpečiť neprerušovaný prechod zo skoršieho režimu do

nového režimu a hoci existujú tvrdenia, ktoré umožňujú vysvetliť dôvod, pre ktorý bola nová právna úprava zavedená vo vzťahu k spoločnostiam s podielmi v spoločnostiach rezidentoch neskôr, tieto tvrdenia nemôžu odôvodniť uvedený rozdiel v zaobchádzaní v neprospech spoločností s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch.

Takýto rozdiel v zaobchádzaní nie je odôvodnený ani potrebou zabezpečiť koherenciu daňového systému, keďže skutočnosť, že neskôr možno získať oslobodenie kapitálových ziskov od dane v prípade predaja podielov za predpokladu, že bol vytvorený dostatočný zisk, nie je posúdením daňovej koherentnosti, ktorá by mohla odôvodniť zamietnutie okamžitého odpisu strát vzniknutých spoločnostiam v súvislosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch.

Pokiaľ ide o potrebu zabezpečiť účinnosť daňových kontrol, takýto naliehavý dôvod všeobecného záujmu je v každom prípade irelevantný, pokiaľ pokles hodnoty podielov v spoločnostiach nerezidentoch vyplýva zo zníženia kurzov na burze.

(pozri body 27 – 29, 35, 49, 50, 54 – 56 a výrok)

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 22. januára 2009 (*)

„Daň z príjmov právnických osôb – Prechodné ustanovenia – Odpis poklesu hodnoty podielov v spoločnostiach nerezidentoch“

Vo veci C-377/07,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Bundesfinanzhof (Nemecko) zo 4. apríla 2007 a doručený Súdnemu dvoru 8. augusta 2007, ktorý súvisí s konaním:

Finanzamt Speyer-Germersheim

proti

STEKO Industriemontage GmbH,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet a E. Levits (spravodajca),

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteňom na pripomienky, ktoré predložili:

- nemecká vláda, v zastúpení: M. Lumma a C. Blaschke, splnomocnení zástupcovia,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: R. Lyal a W. Mölls, splnomocnení zástupcovia,

so zreteňom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 56 ES.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Finanzamt Speyer/Germersheim (ďalej len „Finanzamt“) a STEKO Industriemontage GmbH (ďalej len „STEKO“) v súvislosti so stanovením základu dane z podnikania a dane z príjmov právnických osôb spoločnosti STEKO za roky 2001 a 2002.

Vnútroštátny právny rámec

3 V súlade s § 8b ods. 2 prvou vetou nemeckého zákona z roku 1999 o dani z príjmov právnických osôb (Körperschaftsteuergesetz 1999), v znení zmenenom 14. septembra 2000 (ďalej len „KStG v starom znení“), sa právnickým osobám s neobmedzenou daňovou povinnosťou, na ktoré sa vzťahovalo toto ustanovenie a ktoré mali kapitálový podiel v spoločnosti nerezidentovi, nezohľadňovali pri výpočte zdaniteľného príjmu zisky z predaja tohto podielu. Z uvedeného ustanovenia v spojení s § 8b ods. 5 alebo § 26 ods. 2 a 3 toho istého zákona vyplývalo, že podmienkou, ktorá sa na tento účel vyžadovala, bola požiadavka minimálne 10 %ného podielu.

4 Za rovnakých podmienok § 8b ods. 2 druhá veta KStG v starom znení ukladal zákaz odpočtu strát z predaja takýchto podielov. V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že uvedený zákaz odpočtu sa netýkal zníženia ziskov súvisiacich so zápisom takýchto podielov v ich zníženej čiastkovej hodnote (čiastočný odpis hodnoty).

5 Pokiaľ spoločnosť rezident vlastnila podiely v spoločnostiach rezidentoch – nezávisle od výšky týchto podielov – alebo podiely v spoločnostiach nerezidentoch nižšie ako 10 %, na určenie zisku sa vzťahovali ustanovenia § 8 ods. 2 KStG v starom znení v spojení s § 4 ods. 1 zákona o dani z príjmov (Einkommensteuergesetz).

6 Z týchto ustanovení vyplývalo, že zisky kapitálovej spoločnosti rezidenta z predaja podielov sú zdaniteľné a že straty kapitálovej spoločnosti rezidenta z predaja uvedených podielov, ako aj straty pochádzajúce z čiastočného odpisu hodnoty týchto podielov sa môžu daňovo zohľadniť.

7 Zákon o dani z príjmov právnických osôb bol v rámci prechodu z režimu zápočtu, ktorý platil skôr, na režim odpočtu 50 % príjmu uplatňovaného pri zdaňovaní právnických osôb zmenený zákonom o znížení dane a o reforme zdaňovania podnikov v rokoch 2001 – 2002 (Gesetz zur Senkung der Steuersätze und zur Reform der Unternehmensbesteuerung 2001/2002) z 23. októbra 2000 (BGBl. 2000 I, s. 1433).

8 V súčasnosti sa podľa § 8b ods. 2 prvej vety zákona o dani z príjmov právnických osôb v znení zmenenom 23. októbra 2000 (ďalej len „KStG v novom znení“) zisky spojené s predajom

podielov v spoločnostiach a združeniach nezohľadujú, a to bez ohľadu na to, či ide o podiely v spoločnostiach rezidentoch, alebo v spoločnostiach nerezidentoch, a bez ohľadu na ich výšku.

9 § 8b ods. 3 KStG v novom znení stanovuje, že zníženia ziskov vyplývajúce zo zohľadnenia nižšej čiastkovej hodnoty týchto podielov (čiastočný odpis hodnoty) alebo ich predaj sa pri určení zdaniteľného zisku nezohľadujú.

10 § 34 ods. 4 prvá veta bod 2 KStG v novom znení predstavuje prechodné ustanovenie na uplatnenie § 8b ods. 2 a 3 toho istého zákona.

11 Z tohto ustanovenia vyplýva, že ak ide o podiel v spoločnosti rezidentovi, tak sa § 8b ods. 2 a 3 KStG v novom znení spravidla po prvýkrát uplatňuje na zdaňovacie obdobie za rok 2002 a jeho uplatnenie na zdaňovacie obdobie za rok 2001 prichádza do úvahy iba v prípade, ak si v roku 2001 kapitálová spoločnosť stanovila ako svoj obchodný rok časové obdobie odlišné od kalendárneho roka.

12 Na druhej strane v súvislosti s podielmi v spoločnosti nerezidentovi vnútroštátny súd uvádza, že pokiaľ sa obchodný rok kapitálovej spoločnosti zhoduje s kalendárnym rokom, § 8b ods. 2 a 3 KStG v novom znení sa uplatňuje už na zdaňovacie obdobie za rok 2001.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

13 STEKO, spoločnosť s ručením obmedzeným usadená v Nemecku, vlastnila v roku 2001 akcie spoločností nerezidentov ako súčasť svojho investičného majetku. Tieto podiely boli nižšie ako 10 %. Vnútroštátny súd uvádza, že nemá vedomosť o tom, či išlo o podiely v spoločnostiach usadených v iných členských štátoch, alebo o podiely v spoločnostiach usadených v tretích štátoch.

14 Z dôvodu zníženia kurzu akcií spoločnosť STEKO v účtovnej závierke k 31. decembru 2001 už neuviedla tieto akcie v ich predchádzajúcej účtovnej hodnote zodpovedajúcej sume 220 021,09 DEM, ale v zníženej čiastkovej hodnote 139 775,35 DEM. Z toho malo vyplývať zníženie zdaniteľného zisku vo výške 80 245,74 DEM.

15 Finanzamt uznal zápis uvedenej zníženej čiastkovej hodnoty, keďže zníženie kurzu predstavuje trvalé zníženie hodnoty. Podľa neho však nebolo možné daťovo zohľadniť zníženie zisku, keďže na podiely v spoločnostiach nerezidentoch sa od zdaňovacieho obdobia 2001 vzťahoval § 8b ods. 3 KStG v novom znení, a teda neodpočítateľnosť, ktorú toto ustanovenie zaviedlo.

16 Finanzgericht Rheinland-Pfalz rozsudkom z 29. septembra 2005 vyhovel žalobe podanej spoločnosťou STEKO proti daňovému výmeru, ktorý na tomto základe vydal Finanzamt. Finanzamt podal proti uvedenému rozsudku opravný prostriedok „revision“ na Bundesfinanzhof.

17 Uvedený vnútroštátny súd uvádza, že pokiaľ ide o rok 2001, spoločnosť STEKO si na základe § 8b ods. 3 KStG v novom znení nemohla odpísať sumu zodpovedajúcu zníženiu ziskov spojených s jej podielmi v spoločnostiach nerezidentoch. V súvislosti s podielmi v spoločnostiach rezidentoch sa však uvedené ustanovenie uplatňovalo v zásade najskôr od roku 2002. Čiastočné odpisy hodnoty, ktoré vykonala spoločnosť STEKO, by sa mohli zohľadniť na účely zníženia výšky dlžných daní, pokiaľ by sa týkali podielov v spoločnostiach rezidentoch, keďže odpočet takýchto odpisov nebol zakázaný.

18 Podľa Bundesfinanzhof boli podiely v spoločnostiach nerezidentoch, o ktorých sa dalo predpokladať, že budú mať trvalo zníženú hodnotu, v roku 2001 predmetom znevýhodneného

zdanenia v porovnaní s obdobnými podielmi v spoločnostiach rezidentoch. Vzhľadom na osobitné okolnosti veci si však uvedený súd kladie otázku, či tento rozdiel predstavuje porušenie voľného pohybu kapitálu.

19 V prvom rade Bundesfinanzhof pochybuje, že by nerovnosť v zaobchádzaní trvajúca relatívne krátko mohla zabrániť daovníkom v investovaní do spoločností nerezidentov alebo ich od toho odradiť.

20 V druhom rade vnútroštátny súd usudzuje, že prípadné obmedzenie voľného pohybu kapitálu by bolo možné pripustiť prechodne, keďže prechod z režimu zápočtu, ktorý platil skôr, na režim odpočtu 50 % príjmu, je v súvislosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch výhodný.

21 V treťom rade si uvedený súd kladie otázku, či v súvislosti s podielmi v spoločnostiach usadených v tretích štátoch nie je takéto obmedzenie odôvodnené potrebou zabezpečiť daňovú kontrolu; pritom uvádza, že tento aspekt by mohol byť rozhodujúci v prípadoch, keď predmetné zníženie ziskov spočíva jednoducho v znížení hodnoty podielov v danej spoločnosti, pričom takéto zníženie vo všeobecnosti závisí len od podmienok panujúcich v spoločnosti, o ktorej podiely ide, no nezohrával by pravdepodobne žiadnu úlohu, ak by takéto zníženie hodnoty vyplývalo zo zníženia kurzu akcií.

22 Za týchto podmienok Bundesfinanzhof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni článok 56 ES právnej úprave členského štátu, podľa ktorej zákaz odpočtu zníženia zisku spojeného s podielom kapitálovej spoločnosti na inej kapitálovej spoločnosti nadobudne účinnosť skôr pri zahraničných podieloch ako pri podieloch v spoločnostiach rezidentoch?“

O prejudiciálnej otázke

23 Je vhodné pripomenúť, že opatrenia zakázané článkom 56 ods. 1 ES ako obmedzenia pohybu kapitálu zahŕňajú opatrenia, ktoré sú spôsobilé odradiť nerezidentov od investovania v členskom štáte alebo odradiť rezidentov predmetného členského štátu od investovania v iných štátoch (pozri rozsudky z 23. februára 2006, van Hilten/van der Heijden, C-513/03, Zb. s. I-1957, bod 44; z 25. januára 2007, Festersen, C-370/05, Zb. s. I-1129, bod 24, a z 18. decembra 2007, A, C-101/05, Zb. s. I-11531, bod 40).

24 Vnútroštátne opatrenia, ktoré možno posúdiť ako „obmedzenia“ v zmysle článku 56 ods. 1 ES, zahŕňajú nielen opatrenia spôsobilé zabrániť nadobudnutiu akcií spoločností usadených v iných členských štátoch alebo ho obmedziť (rozsudok z 23. októbra 2007, Komisia/Nemecko, C-112/05, Zb. s. I-8995, bod 19 a citovaná judikatúra), ale aj opatrenia spôsobilé odradiť od ponechania takýchto podielov v spoločnostiach usadených v iných štátoch (pozri analogicky rozsudky z 12. decembra 2002, Lankhorst/Hohorst, C-324/00, Zb. s. I-11779, bod 32, a z 13. marca 2007, Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation, C-524/04, Zb. s. I-2107, bod 61).

25 Pokiaľ ide o vec samu, z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že v roku 2001 si spoločnosť rezident nemohla zo svojho zdaniteľného príjmu odpočítať zníženie ziskov spôsobené čiastočným odpisom podielov v spoločnostiach nerezidentoch. Za ten istý rok a za rovnakých podmienok by si však spoločnosť rezident mohla zo svojho zdaniteľného príjmu odpočítať takéto zníženie ziskov, pokiaľ by bolo spojené s podielmi v spoločnostiach rezidentoch.

26 Ako konštatoval vnútroštátny súd, spoločnosti rezidenti vlastniace podiely, ktorých hodnota v spoločnostiach nerezidentoch poklesla, boli v roku 2001 v nevýhodnejšom postavení ako spoločnosti rezidenti, ktoré vlastnili takéto podiely v spoločnostiach rezidentoch.

27 Takéto rozdielne zaobchádzanie v závislosti od miesta investovania kapitálu, ktoré zaviedol KStG v novom znení pred zdanovacím obdobím, v ktorom tento zákon nadobudol účinnosť, mohlo odradiť akcionára od investovania jeho kapitálu do spoločnosti usadenej v inom štáte ako Spolková republika Nemecko a mohlo mať tiež obmedzujúci účinok voči spoločnostiam usadeným v iných členských štátoch, keďže vo vzťahu k nim vytvorilo prekážku nadobúdania kapitálu v Nemecku.

28 Okrem toho, ako uviedla Komisia Európskych spoločností, vedomosť o tom, že možnosť znížiť výšku zdaniteľného zisku čiastočným odpočtom sa skončí skôr pri podiele v spoločnosti nerezidentovi ako pri podiele v spoločnosti rezidentovi, mohla odradiť dotknutú spoločnosť od toho, aby si ponechala podiely v spoločnosti nerezidentovi, a nabáda ju k tomu, aby sa ich zbavila rýchlejšie, ako by to urobila pri podieloch v spoločnostiach rezidentoch.

29 V tejto súvislosti nie je dôležité, že rozdielne zaobchádzanie existovalo len obmedzený čas (rozsudok z 18. decembra 2007, Grønfeldt, C-436/06, Zb. s. I-12357, bod 15). Táto okolnosť sama osebe totiž nebráni tomu, aby rozdielne zaobchádzanie vyvolalo závažné účinky, ako to aj preukazuje skutkový stav veci samej, a teda tomu, aby došlo k skutočnému obmedzeniu voľného pohybu kapitálu.

30 Z judikatúry vyplýva, že na to, aby vnútroštátna daňová právna úprava, ktorá rozlišuje medzi daňovníkmi podľa miesta investovania ich kapitálu, mohla byť považovaná za zlučiteľnú s ustanoveniami Zmluvy ES o voľnom pohybe kapitálu, je potrebné, aby sa tento rozdiel v zaobchádzaní vzťahoval na situácie, ktoré nie sú objektívne porovnateľné, alebo aby bol odôvodnený naliehavým dôvodom všeobecného záujmu (pozri rozsudok z 20. mája 2008, Orange European Smallcap Fund, C-194/06, Zb. s. I-3747, bod 59 a citovanú judikatúru).

31 Nemecká vláda tvrdí, že v zdanovacím období 2001 neplatil len jeden daňový režim, z ktorého boli spoločnosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch vylúčené, ale že platili dva rôzne režimy daňových úprav. Spoločnosti s podielmi v spoločnostiach rezidentoch totiž ešte podliehali starému režimu daňových úprav, kým spoločnosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch podliehali novému režimu, pozostávajúcemu z odpočtu 50 % príjmu.

32 Preto podľa uvedenej vlády situácia spoločnosti, ktorá má podiely v spoločnosti rezidentovi, a situácia spoločnosti, ktorá má podiely v spoločnosti nerezidentovi, nemôžu byť objektívne porovnateľné.

33 Takúto argumentáciu nemožno prijať. Uplatňovanie odlišných daňových režimov na spoločnosť rezidenta podľa toho, kde má podiely či v spoločnostiach rezidentoch, alebo v spoločnostiach nerezidentoch, nemôže predstavovať platné kritérium na posúdenie objektívnej porovnateľnosti situácií, a teda na určenie objektívneho rozdielu medzi nimi. Práve uplatňovanie odlišných daňových režimov je totiž pôvodom rozdielneho zaobchádzania, pri ktorom ďalej treba posúdiť, či je, alebo nie je opodstatnené.

34 Okrem toho treba pripomenúť, že Súdny dvor už určil, pokiaľ ide o straty vykázané materskými spoločnosťami so sídlom v Nemecku v súvislosti s odpismi hodnoty ich podielov v dcérskych spoločnostiach, že tieto spoločnosti sa nachádzajú v porovnateľnej situácii, či už ide o podiely v dcérskych spoločnostiach usadených v Nemecku, alebo o podiely v dcérskych spoločnostiach usadených v iných členských štátoch. Súdny dvor uviedol, že v oboch týchto

prípadoch na jednej strane straty, ktorých odpô?et sa žiada, znášajú materské spoločnosti a na druhej strane zisky týchto dcérskych spoločností, ktoré pochádzajú bu? z dcérskych spoločností podliehajúcich dani v Nemecku, alebo z dcérskych spoločností, ktoré podliehajú dani v iných členských štátoch, nie sú zdaniteľné v rámci materských spoločností (rozsudok z 29. marca 2007, Rewe Zentralfinanz, C-347/04, Zb. s. I-2647, bod 34).

35 Prechod z režimu odpô?tu 50 % príjmu, pokia? ide o spoločnosti rezidentov s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch, tieto okolnosti nezmenil. Preto treba usúdiť, že ?o sa týka možnosti spoločnosti rezidenta odpô?íta? zo svojich zdaniteľných príjmov zníženia zisku spojené s ?iastočným odpisom hodnoty jej podielov podľa toho, ?i ide o podiely v spoločnosti rezidentovi, alebo o podiely v spoločnosti nerezidentovi, rozdiel v zaobchádzaní nespô?íva na objektívnom rozdieli v situáciách.

36 V dôsledku toho treba skúmať, ?i je taký rozdiel v zaobchádzaní, aký je sporný vo veci samej, odôvodnený naliehavým dôvodom všeobecného záujmu.

37 Nemecká vláda v prvom rade podobne ako vnútroštátny súd usudzuje, že uvedený rozdiel v zaobchádzaní treba pripustiť, keďže ide o prvok prechodného režimu, uplatniteľného po obmedzenú dobu, pričom posunutý začiatok účinnosti nového režimu súvisí s postupným nahradením režimu úplného zápo?tu režimom odpô?tu 50 % príjmu, ktoré bolo vykonané s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť režimu dane z príjmov právnických osôb s právom Spoločenstva.

38 Nemecká vláda vysvetľuje, že v súlade s režimom úplného zápo?tu sa kapitálová spoločnosť v zásade zda?ovala sadzbou 40 %. Zisk, ktorý rozde?ovala svojim akcionárom, sa zda?oval sadzbou 30 %. Akcionár musel znovu zaplatiť daň z príjmu z rozdeleného zisku v závislosti od svojej osobnej daňovej sadzby. Zo svojho osobného daňového dlhu však mohol v celom rozsahu odpô?íta? daň z príjmov právnických osôb, ktorú už v Nemecku zaplatila kapitálová spoločnosť. Tým sa zabránilo dvojitému zdaneniu ziskov.

39 Pokiaľ ide na rozdiel od toho o režim odpô?tu 50 % príjmu, podľa tej istej vlády sa kapitálová spoločnosť zda?uje zo svojich ziskov už len jednotnou sadzbou 25 % nezávisle od toho, ?i rozde?uje, alebo nerozde?uje dosiahnutý zisk svojim akcionárom. Dvojitému zdaneniu rozdelených dividend sa zabráni tak, že do daňového základu dane z príjmov akcionára sa zahrnie len polovica dividend, kým pri rozde?ovaní ziskov jednej spoločnosti v prospech druhej spoločnosti v zásade dochádza k všeobecnému oslobodeniu dividend. Tým sa zabráni tomu, aby boli zisky spoločnosti, ktoré už boli zdanené jednotnou daňou z príjmu právnických osôb vo výške 25 %, znovu zdanené daňou z príjmu právnických osôb v prípade ich rozdelenia v prospech inej spoločnosti.

40 Keďže podľa nemeckej vlády z ekonomického hľadiska zodpovedá predaj podielov celkovému rozdeleniu, na takýto predaj sa hľadí ako na rozdelenie zisku. Preto takisto ako pri oslobodení dividend upravenom v § 8b ods. 1 KStG v novom znení oslobodenie kapitálových ziskov z predaja podielov na základe odseku 2 toho istého paragrafu sleduje zabránenie dvojitému hospodárskemu zdaneniu, pokia? ide o podiely, ktoré na seba nadväzujú. Naproti tomu straty spojené s predajom podielov a znížené hodnoty vyplývajúce z poklesu hodnoty nemožno podľa odseku 3 uvedeného paragrafu daňovo zohľadniť.

41 Nemecká vláda spresňuje, že režim odpô?tu 50 % príjmu v súvislosti so spoločnosťami, ktoré rozdeľujú zisky, v zásade nadobudol účinnosť od roku 2001.

42 S cieľom zabezpečiť, aby sa zisky, ktoré boli zdanené na úrovni kapitálovej spoločnosti podľa režimu zápo?tu, ešte zdanili podľa toho istého režimu na úrovni držiteľa podielov, a s cieľom umožniť takémuto držiteľovi, aby poslednýkrát odpô?ítal zo svojho osobného daňového

dlhu da? zaplatenú touto spoločnosťou, bolo rozhodnuté ponechať na úrovni držiteľa podielov takýto režim aj v roku 2001 v prípadoch, keď išlo o bežné rozdelenie dividend spoločnosti rezidenta za rok 2000.

43 Keďže režim zápočtu sa nevzťahoval na dividendy rozdelené kapitálovými spoločnosťami nerezidentmi, nový režim odpočtu 50 % príjmu sa na úrovni držiteľa podielov mohol uplatňovať už od roku 2001.

44 Nemecká vláda dodáva, že členský štát, ktorý chce zaviesť daňový režim zlučiteľný s právom Spoločenstva, musí disponovať určitou mierou voľnej úvahy, čo predpokladá absenciu povinnosti zariadiť prechodný režim inak, ako to urobil, a najmä povinnosti rozšíriť režim uplatňovaný na podiely v spoločnostiach rezidentoch v poslednom roku jeho platnosti aj na podiely v spoločnostiach nerezidentoch.

45 V druhom rade nemecká vláda usudzuje, že ustanovenia účinné na zdaňovacie obdobie 2001 sú odôvodnené dôvodmi vyplývajúcimi z koherencie daňového systému ponímaného ako celku. Podľa nej je vnútroštátna daňová právna úprava upravená tak, aby kapitálovým spoločnostiam ponúkala úplne symetrické výhody a nevýhody, či už majú podiely v spoločnostiach nerezidentoch, alebo v spoločnostiach rezidentoch.

46 Nemecká vláda totiž uvádza, že pokiaľ v priebehu roka 2001 kapitálová spoločnosť predala podiel v kapitálovej spoločnosti nerezidentovi a dosiahla pri tom zisk, mohla na základe § 8b ods. 2 KStG v novom znení zinkasovať tento zisk s oslobodením od dane z príjmov právnických osôb, no zároveň musela prijať skutočnosť, že sa na účely tejto dane nezohľadní ani zodpovedajúca strata, či už vykázaná priamo pri predaji podielov, alebo prostredníctvom zápisu zníženej čiastkovej hodnoty podielov. Podľa tej istej logiky, ak kapitálová spoločnosť dosiahla zisk pri príležitosti predaja podielov v spoločnostiach rezidentoch, tento zisk bol zdaniteľný, no toto zdanenie sa kompenzovalo skutočnosťou, že stratu spojenú s týmito podielmi bolo možné započítať na účely zníženia daňového základu. Uvedený daňový režim tak bol podľa nemeckej vlády upravený koherentným spôsobom.

47 V treťom rade nemecká vláda usudzuje, že ak ide o podiely v spoločnostiach usadených v tretích štátoch, rozdiel v zaobchádzaní možno odôvodniť potrebou zabezpečiť účinnú daňovú kontrolu.

48 Tieto odôvodnenia nemeckej vlády nemožno prijať.

49 Pokiaľ ide o tvrdenie, že členský štát, ktorého cieľom je zaviesť zlučiteľnosť vnútroštátneho systému dane z príjmov právnických osôb s právom Spoločenstva a odstrániť prípadnú diskrimináciu, musí pri zavádzaní prechodného režimu disponovať určitou mierou voľnej úvahy, stačí odpovedať, že Súdny dvor už rozhodol, že táto voľná úvaha je stále obmedzená dodržiavaním základných slobôd a najmä dodržiavaním voľného pohybu kapitálu (pozri rozsudok Grønfeldt, už citovaný, bod 32).

50 Hoci je možné mať pochopenie pre prechodný režim, o aký ide vo veci samej, vzhľadom na legitímnu snahu zabezpečiť neprerušovaný prechod zo skoršieho režimu do nového režimu a hoci tvrdenia nemeckej vlády umožňujú vysvetliť dôvod, pre ktorý bol nový režim odpočtu 50 % príjmu zavedený vo vzťahu k spoločnostiam s podielmi v spoločnostiach rezidentoch až od roku 2002, tieto tvrdenia nemôžu odôvodniť rozdiel v zaobchádzaní v neprospech spoločností s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch, aký je sporný vo veci samej.

51 Spoločnosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch síce nepodliehali režimu úplného zápočtu, ako to tvrdí nemecká vláda, no práve z pripomienok tejto vlády vyplýva, že do daňového

roku 2001 spoločnosť rezident, ktorej podiely v spoločnosti nerezidentovi boli nižšie ako 10 %, podliehala rovnakému zaobchádzaniu ako spoločnosť rezident s podielmi v spoločnosti rezidentovi, pokiaľ ide o odpoveď ich základnej hodnoty, ktorý bolo možné daťovo zohľadniť.

52 Pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa potreby zachovať koherenciu daňového systému ako celku, treba pripomenúť, že Súdny dvor rozhodol, že na to, aby tvrdenie založené na takomto odôvodnení mohlo obstáť, je potrebné preukázať existenciu priameho vzťahu medzi predmetnou daňovou výhodou a kompenzáciou tejto výhody prostredníctvom určitého daňového odvodu (pozri rozsudok z 28. februára 2008, Deutsche Shell, C-293/06, Zb. s. I-1129, bod 38 a citovanú judikatúru).

53 Okrem toho priamy charakter tohto vzťahu musí byť na úrovni dotknutých daňovníkov preukázaný, vzťahom na cieľ sledovaný predmetnou daňovou právnou úpravou, úzkou súvislosťou medzi aspektom odpovednosti a aspektom zdanenia (rozsudok Deutsche Shell, už citovaný, bod 39).

54 Pokiaľ však ide o určenie zdaniteľného príjmu spoločností rezidentov s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch, Súdny dvor už rozhodol, že skutočnosť, že neskôr možno získať oslobodenie kapitálových ziskov od dane v prípade predaja podielov za predpokladu, že bol vytvorený dostatočný zisk, nie je posúdením daňovej koherentnosti, ktorá by mohla odôvodniť zamietnutie okamžitého odpustu strát vzniknutých spoločnostiam v súvislosti s podielmi v spoločnostiach nerezidentoch (pozri analogicky rozsudok Rewe Zentralfinanz, už citovaný, bod 67).

55 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie týkajúce sa potreby zabezpečiť účinnosť daňových kontrol, za predpokladu, že táto potreba predstavuje naliehavý dôvod všeobecného záujmu, na ktorý by sa bolo možné odvolávať na odôvodnenie obmedzení voľného pohybu kapitálu z tretích štátov alebo do nich, treba konštatovať, že takýto naliehavý dôvod všeobecného záujmu je v každom prípade irelevantný, pokiaľ pokles hodnoty podielov v spoločnostiach nerezidentoch vyplýva tak ako vo veci samej zo zníženia kurzov na burze.

56 Vzťahom na všetky predchádzajúce úvahy je vhodné na položenú otázku odpovedať, že za takých okolností, aké sú sporné okolnosti vo veci samej, v prípade, keď kapitálová spoločnosť rezident vlastní v inej kapitálovej spoločnosti podiel menší ako 10 %, sa má článok 56 ES vykladať tak, že bráni tomu, aby zákaz odpustu zníženia zisku spojeného s takýmto podielom nadobudol účinnosť skôr pri podiele v spoločnosti nerezidentovi ako pri podiele v spoločnosti rezidentovi.

O trovách

57 Vzťahom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Za takých okolností, aké sú sporné okolnosti vo veci samej, v prípade, keď kapitálová spoločnosť rezident vlastní v inej kapitálovej spoločnosti podiel menší ako 10 %, sa má článok 56 ES vykladať tak, že bráni tomu, aby zákaz odpustu zníženia zisku spojeného s takýmto podielom nadobudol účinnosť skôr pri podiele v spoločnosti nerezidentovi ako pri podiele v spoločnosti rezidentovi.

Podpisy

* Jazyk konania: nemčina.